

HISTORIE OŠETŘOVATELSTVÍ - ČESKO

Použité zdroje:

PLEVOVÁ, Ilona. *Ošetřovatelství I. 2.*, přepracované a doplněné vydání. Praha: Grada Publishing, 2018. 286 stran. Sestra.

KUTNOHORSKÁ, Jana. *Historie ošetřovatelství. 1. vyd.* Praha: Grada, 2010. 206 s. Sestra. ISBN: 9788024732244

POČÁTKY OŠETŘOVATELSTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

10. století – kníže Boleslav (963-967) – vznik prvních hospiců v Praze –
útulky pro chudé- civilní sestry...

Špitál v Týně – 12 nemocných, 7 zdravotníků.

Špitály spojené s kaplí, klášterem, kostelem. Počet se zvyšuje ve 13. -
14. st.

Špitály pro nemocné nebo výhradně poutníkům a kupcům

ANEŽKA PŘEMYSLOVNA

1233 – založila klášter a špitál U sv. Haštala,

založila řád Křižovníků s červenou hvězdou (pečovali o nemocné a chudé dle pravidel, které vypracovala)

Považována za zakladatelku českého ošetřovatelství

Svatořečena

POČÁTKY OŠETŘOVATELSTVÍ V ČESKÝCH ZEMÍCH

Brno – 1238 - špitál U sv. Ducha → U sv. Jana Křtitele.

Brno – Eliška Rejčka a Eliška Přemyslovna – pomoc ve špitálech poskytovali holiči, lázeňské, porodní báby, kořenáři, mastičkáři....potulní chirurgové

1348 - Karel IV. založil pražskou univerzitu – LF

15.- 17. st. – otřesné hyg. podmínky, magické léčitelství a vliv církve.

Praha/Na Františku – Milosrdní bratři... opatrovnictví, charita, od 17. st. Ve špitálech pouze starost o nemocné a Řád milosrdných bratrů vysílal členy na studia

VÝVOJ OŠETŘOVATELSTVÍ DO ROKU 1918

Zakládání všeobecných nemocnic při lékařských fakultách

- **1785** – Brno,
- **1787** – Olomouc
- **1790** – Praha,

Vznik prvních porodnic

- **1787** – Brno, Olomouc.
- **1790** – Praha

Opatrovníci bez předchozího oše vzdělání, nepatrné odměny (za ubytování). ...odváděli nekvalitní péči, proto potřeba kvalifikovaných pracovníků s platem....

VÝVOJ OŠETŘOVATELSTVÍ V LETECH 1918 -1939

Orientace na práci sestry v primární péči v terénu.

Po 1. SV nemocniční personál – řeholní sestry – ošetřovatelky.

Návrhy změn vzdělávání a výchovy dívek/žen.

1929 – ČCK zavádí organizovanou péči v rodinách, sestry pracovaly samostatně a měly smlouvu s pojišťovnami – vysoce specializovaná činnost na podporu zdraví sociálně slabších obyvatel.

T.G. Masaryk, A. Masaryková – rozvoj Českého červeného kříže, sociální a ošetřovatelské péče.

Česká škola pro ošetřování nemocných.

Poradna pro matky, kojence, TBC, revmatismus, pohlavní nemoci...

ČESKÉ OŠETŘOVATELSTVÍ 1939 - 1945

Velký nedostatek sil – české sestry a německé sestry

Řádoví ošetřovatelé jsou nuceni opustit místa v nemocnicích

Velký nedostatek ošetřovatelek/sester: 1939 – otevření civilní české oše školy v Brně, Praze, Kroměříži, Olomouci.

Zakládání oddělení zdravotně sociální služby v nemocnicích – mezičlánek mezi nemocniční a domácí péčí....

1940 – „vedoucí sestra oše služby v nemocnici“ – dipl. sestra Roušarová

ČESKÉ OŠETŘOVATELSTVÍ PO ROCE 1945

Nedostatek kvalifikovaného oše personálu – odsun německého personálu, důsledek uzavřených vysokých škol a nedostatek škol pro sestry

Katastrofální stav nemocnic po odsunu německého personálu

V Praze – ošetřovatelská škola zahájila několikatýdenní kurz pro 40 sester.

Ostrava – 1945 – 2letá Vyšší sociální škola pro vzdělávání soc. pracovníků – maturita.

1946 - Praha – Vyšší oše škola.

1947 – 26 oše škol.

1948 – komunistický převrat – sloučení všech oše škol → střední zdravotnická škola.

1968 – Československá společnost sester

1973 aktivní působení ČSS – časopis „Zdravotnická pracovnice → 1989 zánik → **1991** „Sestra“.

Vzdělání sester velice kvalitní (avšak přesunuto do nižšího věku), základ pro specializace a univerzitní vzdělání